

TBMM KARARI

HUDUT, ŞÜMUL, MİKTAR VE ZAMANI CUMHURBAŞKANINCA TAKDİR VE TAYİN OLUNACAK ŞEKİLDE, BİRLEŞMİŞ MİLLETLER GÜVENLİK KONSEYİ KARARLARINA VE ULUSLARARASI HUKUKTAN KAYNAKLANAN YÜKÜMLÜLÜKLERİMİZE UYGUN BİR BİÇİMDE, GEREKTİĞİNDE ÜÇÜNCÜ ÜLKELER VE ULUSLARARASI ÖRGÜTLERLE İŞBİRLİĞİ İMKÂNLARI DA KULLANILARAK, SOMALİ İLE ÜLKEMİZ ARASINDA AKDEDİLEN MİLLETLERARASI ANLAŞMALARIN UYGULANMASI KAPSAMINDA, TÜRK SİLAHLI KUVVETLERİ UNSURLARININ, SOMALİ’NİN TERÖRİZM, DENİZ HAYDUTLUĞU, YASADIŞI BALIKÇILIK, HER TÜRLÜ KAÇAKÇILIK VE DİĞER TEHDİTLERE KARŞI GÜVENLİĞİNİN SAĞLANMASI FAALİYETLERİNE DESTEK VERİLMESİ AMACIYLA SOMALİ’NİN DENİZ YETKİ ALANLARI DÂHİL OLMAK ÜZERE İKİ ÜLKE TARAFINDAN MÜŞTEREKEN BELİRLENECEK BÖLGELERİNDE VE MÜNHASIRAN TESPİT EDİLECEK KURALLARLA GÖREVLENDİRİLMESİ VE BUNUNLA İLGİLİ GEREKLİ DÜZENLEMELERİN CUMHURBAŞKANI TARAFINDAN BELİRLENECEK ESASLARA GÖRE YAPILMASI İÇİN ANAYASA’NIN 92’NCİ MADDESİ UYARINCA 27 TEMMUZ 2024 TARİHLİ VE 1423 SAYILI TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ KARARIYLA VERİLEN İZNİN SÜRESİNİN 27 TEMMUZ 2026 TARİHİNDEN İTİBAREN İKİ YIL UZATILMASINA DAİR KARAR

Karar No. 1496**Karar Tarihi: 21.07.2026**

Somali, kökleri tarihten gelen yakın ilişkilere sahip olduğumuz dost ve kardeş bir ülkedir. Hint Okyanusu’na ve Aden Körfezi’ne kıyısı bulunan stratejik konumdaki Somali’nin güvenliği ve istikrarı tüm bölge için önem arz etmektedir.

Somali Federal Hükümeti, ülkesinin egemenliğini ve bağımsızlığını güçlendirmek, iç ve dış güvenliğini sağlamak ve ulusal bütünlüğünü temin edebilmek amacıyla bir yandan savunma ve güvenlik kuvvetlerini yeniden yapılandırma çalışmalarına devam ederken diğer yandan terörle mücadele operasyonlarını sürdürmektedir.

Ülkemiz, 2011 yılından bu yana Somali Federal Hükümetiyle, iki ülke halkının faydasına olacak şekilde, siyasi, sosyal, ekonomik ve güvenlik alanlarında çok yönlü işbirliği tesis etmiştir. Ülkemizin Somali halkı nezdinde sahip olduğu itibar ve yıllar içerisinde ülkemize yönelik oluşan güven, işbirliğimizin kesintisiz biçimde sürdürülmesinde önemli bir etken olmuştur.

İki ülke arasında yürürlükte bulunan Askeri Alanda Eğitim, Teknik ve Bilimsel İşbirliği Çerçeve Anlaşması, Askeri Eğitim İşbirliği Anlaşması, Savunma Sanayi İşbirliği Anlaşması ve Askeri Mali İşbirliği Anlaşması kapsamında Somali’de güvenlik ve istikrarın sağlanmasına yönelik eğitim, yardım ve danışmanlık faaliyetlerimiz sürdürülmekte, Somali savunma ve güvenlik kuvvetlerinin yeniden yapılandırılması ve terörle mücadele edebilecek kapasiteye ulaşabilmesini teminen uluslararası toplumla birlikte on yılı aşkın süredir destek sağlanmaktadır.

Türk Silahlı Kuvvetleri deniz unsurları, Denizde Seyir Güvenliğine Karşı Yasadışı Eylemlerin Önlenmesine Dair Sözleşme ve 16 Aralık 2008 tarihli ve 1851 sayılı Birleşmiş Milletler Güvenlik Konseyi Kararı temelinde uluslararası toplumca Aden Körfezi, Somali açıkları (Somali karasuları hariç), Arap Denizi ile mücavir bölgelerde yürütülen deniz haydutluğu, silahlı soygun eylemleri ve denizde terörizmle mücadeleye ilişkin çabalara Türkiye Büyük Millet Meclisinin 2009 yılından bu yana verdiği ve son olarak 20 Ocak 2026 tarihli ve 1482 sayılı Türkiye Büyük Millet Meclisi Kararıyla süresi bir yıl uzatılan izin çerçevesinde etkin bir şekilde destek vererek Somali açıklarında seyrüsefer emniyetinin sağlanmasına da katkıda bulunmaktadır.

Somali savunma ve güvenlik kuvvetleri, personel ve diğer kaynaklar açısından yeterli potansiyele sahip olmasına rağmen ekonomik zorluklar sebebiyle görevlerini yerine getirmede istenen seviyeye ulaşamamıştır. Somali Federal Hükümeti, terörle mücadele ve güvenlik kuvvetleri ile diğer devlet kurumlarının kapasite gelişiminin bir sonraki aşamasına geçebilmek amacıyla, hâlihazırda ekonomik açıdan değerlendirilemeyen deniz yetki alanlarında kontrolün sağlanmasını ve deniz kaynaklarının Somali ekonomisine kazandırılmasını hedeflemektedir. Bu hedef, 12 Aralık 2023 tarihinde New York’ta ülkemizin ortak ev sahipliğinde düzenlenen Somali’nin Güvenliği Konferansında kabul edilen ve Somali’nin güvenlik sorumluluğunu yakın gelecekte tek başına üstlenmesine yönelik Somali Güvenlik Sektörü Kalkınma Planıyla da uyumludur.

Bu amaçlara uygun şekilde Türkiye Cumhuriyeti ile Somali Federal Cumhuriyeti arasında 8 Şubat 2024 tarihinde Savunma ve Ekonomik İşbirliği Çerçeve Anlaşması imzalanmıştır. Bahse konu Anlaşma, iki ülke arasındaki ilişkilerin geliştirilmesi ve aynı amaçla savunma işbirliğinin güçlendirilmesi, bu suretle Somali’nin ekonomik kaynaklarının daha etkin ve verimli şekilde kullanılmasına yönelik faaliyetlerin detaylarını kapsamakta olup her iki ülke tarafından onaylanmıştır.

Müteakiben, Somali Federal Hükümeti, Savunma ve Ekonomik İşbirliği Çerçeve Anlaşmasında mutabık kalınan amaçlar doğrultusunda, terörizm, deniz haydutluğu, yasadışı balıkçılık, her türlü kaçakçılık ve diğer tehditlere karşı Türkiye Cumhuriyeti’nden Silahlı Kuvvetlerimizin vereceği destek dâhil olmak üzere yardım talep etmiştir.

Bu itibarla, mezkûr Anlaşmada mutabık kalınan amaçlar ile Somali’nin terörle mücadelesine dair Birleşmiş Milletler Güvenlik Konseyinin 1 Aralık 2023 tarihli ve 2713 sayılı Kararı kapsamında, Somali’nin istikrar ve refahına yönelik bütüncül yaklaşımımız temelinde, Somali’nin ekonomik kaynaklarının korunmasına yardım edilerek kendi kaynaklarından etkin bir şekilde istifade etmesi ve bu sayede savunma ve güvenlik kuvvetlerini ülkenin güvenliğini temin ve idame edecek seviyeye getirmesi öngörülmektedir.

Somali ile gerçekleştirilecek bu işbirliği sayesinde, Somali'nin ekonomik kaynaklarının güvence altına alınması ve dış ticaretimiz ile deniz taşımacılığımız açısından kilit önemdeki bölgede istikrara ve güvenliğe katkıda bulunulması ve Somali ile dostluğumuzun tahkim edilmesi, ayrıca uluslararası barış ve istikrarı tehlikeye düşüren ve milli menfaatlerimizi de olumsuz yönde etkileyebilen Aden Körfezi, Arap Denizi ve mücavir bölgelerdeki terörizm, deniz haydutluğu ve silahlı soygun eylemlerine karşı yürütülen çabalara ülkemizin desteğinin pekiştirilmesi sağlanacaktır.

Bu mülahazalarla, hudut, şml, miktar ve zamanı Cumhurbaşkanınca takdir ve tayin olunacak şekilde, Birleşmiş Milletler Güvenlik Konseyi kararlarına ve uluslararası hukuktan kaynaklanan ykmllklerimize uygun bir biçimde, gerektiğinde üçüncü ülkeler ve uluslararası örgütlerle işbirliği imkânları da kullanılarak, Somali ile ülkemiz arasında akdedilen milletlerarası anlaşmaların uygulanması kapsamında, Türk Silahlı Kuvvetleri unsurlarının, Somali'nin terörizm, deniz haydutluğu, yasadışı balıkçılık, her türlü kaçakçılık ve diğer tehditlere karşı güvenliğinin sağlanması faaliyetlerine destek verilmesi amacıyla Somali'nin deniz yetki alanları dâhil olmak üzere iki ülke tarafından müştereken belirlenecek bölgelerinde ve münhasıran tespit edilecek kurallarla görevlendirilmesi ve bununla ilgili gerekli düzenlemelerin Cumhurbaşkanı tarafından belirlenecek esaslara göre yapılması için Anayasa'nın 92'nci maddesi uyarınca 27 Temmuz 2024 tarihli ve 1423 sayılı Türkiye Büyük Millet Meclisi Kararıyla verilen iznin süresinin 27 Temmuz 2026 tarihinden itibaren iki yıl uzatılmasına Genel Kurulun 21.07.2026 tarihli 112'nci Birleşiminde karar verilmiştir.